

~~270303~~
133502

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**BIBLIOTECA POPORALĂ
A ASOCIAȚIUNII**

Anul XXIII.

Nr. 202.

Flori din grădina raiului

Femei sfinte în biserica lui Hristos

De

Septimiu Popa.

Editura Asoc. „Astra”, Sibiu, Str. Șaguna 6.

Prețul 5 Lei.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, „ASTRA“.

Intemeiată în 1861.

PREȘEDINTE DE ONOARE:
M. S. Regele CAROL II.

Președinte activ:

Dr. Iuliu Moldovan.

Vice-președinte:

Dr. Gh. Preda.

Vice-președinte:

Dr. Gh. Moga.
gén. i. r.

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de frunziși din toate păturile societății românești.

**E datoria fiecărui bun
român să sprijinească „Aso-
ciațiunea“, cefind publicațiile
ei și înscriindu-se de membru.**

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna.	Lei 5000—
Membru fondator al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna.	„ 1000—
Membru pe viață al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna.	„ 500—
Membru activ al „Asociațiunii“, anual	„ 50—
Membru ajut. al „Asociațiunii“, anual	„ 10—

651478

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 23-lea.

1933.

Nr. 202.

Flori din grădina raiului.

Femei sfinte în biserica lui Hristos.

De

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Septimiu Popa.

SIBL. UNIV. CLUJ

3185 v 11. XII. 1933

— VCM DI AR I EGA —

— Publicație periodică. —

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Tratoană“, s. a., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

Cuvioasa Apolinaria.

La anul 395 după nașterea Mântuitorului lumii puternica împărăție a Romanilor s'a împărțit în două. În părțile răsăritene ale acestei împărății domnia *Arcadiu*, cu scaunul în Constantinopol, cetatea marelui Constantin, iar în părțile apusene *Honoriu*, cu scaunul în Roma cea veche. Împărăția apuseană era însă atunci pe patul morții, bântuită fiind de neconținutele năvăliri ale popoarelor barbare, cari veniseră dela miază-noapte și răsărit ca să-și caute așezământ nou în Europa. Optzeci și unu de ani de viață a mai avut împărăția Romei celei vechi, cu zece împărați, unii mai buni, alții mai răi. Între cei buni istoria a însemnat și numele lui *Anthemus*, care a domnit dela anul 467 până la 472, așadar, numai cinci ani.

Anthemus avea două fete, între care cea mai frumoasă și mai înțeleaptă era *Apolinaria*. Cu frumusețea și înțelepciunea ei *Apolinaria* a întrecut pe toate femeile de bun neam din vremele acelea.

Ea însă iubea cu fierbinte dragoste legea lui Hristos, curată fiind în toate gândurile și faptele ei, socotind că frumusețea sufletului e mai presus decât cea trecătoare a trupului. Era mult scârbită de viața păcătoasă a curtenilor tatălui său, de aceea doria să se ducă departe, departe, ea să poată trăi după sfintele porunci ale celui răstignit pe cruce. Cu voia părinților a plecat la Ierusalim, însoțită fiind de mulți robi și ducând cu ea mult aur și argint. Ajungând la Ierusalim, aurul și argintul l-a împărțit femeilor sărace și năcăjite și fetițelor orfane, iar robilor le-a dat libertate, spunându-le, că Iisus Hristos a șters robia, iar noi oamenii suntem toți frați, răscumpărați cu sângele vărsat pe cruce al celui nevinovat. S'a închinat sfintelor locuri, unde fiul lui Dumnezeu a pățimit, a fost înmormântat și a înviat, apoi, ducându-se la Muntele Maslinilor a rugat pe cel înălțat la cer să facă și sufletului ei parte de veșnica

fericire. Dorind să și petreacă viața în singurătate, s'a dus în Egipt, țara Faraonilor de odinioară, care încă din vremuri vechi era supusă împărăției romane. Ajungând la o luncă în apropierea orașului Alexandria și îmbrăcându-se în haine călugărești a cerut să fie adăpostită într'una din numeroasele mănăstiri așezate în tot cuprinsul luncii. Călugării, neștiind că e femeie, i-au dat o chilie, în care ea, luând numele de Dorotheiu, și-a petrecut cealaltă vreme a vieții sale în multe rugăciuni și fapte bune. În cartea vieții sfinților citim, că prin ale ei preasfinte rugăciuni s'a tămăduit chiar și sora ei mai mică, pe care bolnavă fiind, tatăl său a dus-o în Egipt la sfintele lăcașuri. Iar după multe zile a părăsit această lume, trecând în viața cea nepieritoare. Numai atunci au cunoscut călugării că a fost femeie. Ingropând prea-euratul ei trup, au mulțumit lui Dumnezeu, iar numele i l-au însemnat în pomelnicul sfințelor mănăstiri. Pomenirea ei se face în ziua de 4 Ianuarie.

Sinelitichia, învățătoarea femeilor.

La anul 270 s'a născut Sinelitichia, fiica unui om bogat și de bun neam din orașul Alexandria. Copilei lor fertileții părinții i-au dat o creștere aleasă. Înțeleaptă, frumoasă și bogată fiind, când a ajuns fată mare a avut mulți peștori, ea însă a răspuns tuturor, că nu dorește a se căsători. Toate încercările părinților și rudeniilor de-a o abate dela acest gând au fost zadarnice.

Murindu-i părinții, ea a rămas cu o soră bolnavă și neputincioasă, pe care a îngrijit-o ca un înger bun până în ceasul când și-a dat sufletul. Rămânând astfel singură, își împărți toată averea săracilor și se făcu mireasă a lui Iisus Hristos, cereseul mire. Închisă într'o chilie, se obișnui a privi la cele cerești și a-și pregăti, prin post, rugăciuni și fapte bune, mântuirea sufletului său.

Curând după aceea mulțime mare de femei și fete au venit la casa ei, ca să-i ceară sfatul în privința faptelor bune. Ea le primi cu drag și începu a le învăța, spu-

nându-le că se simte fericită putând să le împărtășească și lor învățăturile ce le-a primit și ea, fiica unor oameni bogați fiind, în școală. Învățătura, — spunea ea, — nu este numai pentru cei cu avere, ci pentru toți oamenii, bărbați și femei, căci toți suntem după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. În casa ei s'a deschis o adevărată școală de femei și fete. Cu multă râvnă ea le adăpa la izvoarele învățăturii, propovăduindu-le în aceeași vreme și legea cea sfântă a Domnului. Sfântul Atanasie ne spune, că Sinclitichia a fost mărgea scumpă între femeile acelor vremuri.

Pe tinerele fete le sfătuia să-și împodobească sufletul cu florile vieții curate, iar celor măritate le da sfaturi, cum să-și crească și să-și învețe copilașii, ca să poată lupta cu ale vieții valuri.

Despre omul cu gânduri rele și necurate ea spunea, că e asemenea unei fete frumoase cu ochii scoși și cu buzele tăiate. Pe femeile bolnave le mângăia, spunându-le că boala este o încercare. Să nu creadă nimeni, că pricina boalei este postul, pentru că și cei cari nu postesc se îmbolnăvesc.

Din școala ei s'a revărsat multă vreme lumina învățăturii și a cunoștinței. A ajuns

la bătrânețe frumoase, iar Dumnezeu a cercat-o atunci cu o boală grea. Cu multă răbdare a purtat durerile boalei, până în ziua de 5 Ianuarie anul 350, când a trecut apoi în viața cea nepieritoare. A fost însoțită pe drumul veșniciei de toate femeile Alexandriei, cari au vărsat multe lacrimi pe mormântul iubitei lor învățătoare. Numele ei a fost însemnat în catalogul sfinților și se cinstește în toate bisericile creștinești.

Potamiana, martira einstei femeiești.

În vremea împăratului Septimiu Sever, marele dușman al creștinilor, trăia în Cartagena, oraș în Africa de miază-noapte, o femeie văduvă cu numele Marcella. Aceasta era creștină, iar pe fiica ei Potamiana a crescut-o în legea cea sfântă a Evangheliei lui Hristos. Un mare dascăl al creștinilor din vremea aceea, cu numele Origen, le-a întărit în credință, așa încât cu toate că erau amândouă roabe (slave), oamenii le cin-

steau ca pe niște femei cu viață curată și sfântă.

Potamiana crescând mare se făcuse foarte frumoasă, dar frumusețea ei trupească era numai o oglindă a sufletului ei curat și frumos. Stăpânul, care o ținea în robie, pornit fiind cu patimă asupra ei, voia să o silească a trăi cu el în nelegiuire, dar ea se împotrivi, atât făgăduințelor, cât și amenințărilor lui.

Atunci, el îndârjit peste măsură, se duse la prefectul Aquila (Achila) și pârî pe Potamiana, spunându-i că e creștină, bine știind că împăratul Septimiu Sever a dat poruncă să se prindă toți creștinii și să se judece la moarte. Se înțelese însă cu el, să o slobozească din închisoare dacă se va învoi ea la neleguitetele lui gânduri.

Zadarnice au fost însă și încercările lui Aquila. Potamiana a mărturisit pe Hristos, spunând că niciodată nu se va lăpăda de învățăturile Lui mântuitoare și niciodată nu se va învoi să trăiască o viață neleguită și desfrânată.

Auzind acestea, Aquila s'a mâniat cumplit, judecând pe Potamiana să fie cufundată într'o căldare cu smoală clocotită. Mulți păgâni din Cartagena s'au adunat la locul

de osândă, cari în multe chipuri își băteau joc de fecioara judecată la această cumplită moarte. Un soldat cu numele Vasilid ducea pe Potamiana să o arunce în căldare. Uitându-se la el, Potamiana văzu că e cu ochii în lacrimi și întrebându-l despre pricina durerii lui, el îi mărturisii că și el este creștin.

— Nu te teme, frate, îi zise atunci ea. Fă-ți datoria cât mai repede, ca sufletul meu să poată sbura la Hristos. În împărăția cea nemărginită a luminei veșnice eu mă voi ruga pentru sufletul tău.

Dărsând și roaie de lacrimi Vasilid o afundă în căldare, iar ea, cântând un cântec vesel își dete sufletul în ziua de 7 Ianuarie anul 205. În aceeaș zi Aquila, auzind că și Marcella, mama Potamianeii, e creștină, dete poruncă să fie arsă pe rug, așa încât sufletele celor două femei se întâlniră în aceeaș zi pe platurile feteirii. Soldatul Vasilid mărturisii că și el e creștin. A fost arestat și aruncat în închisoare, iar a doua zi i-au tăiat capul. Mulți păgâni din Alexandria, văzând statornicia în credință a Potamianeii, au părăsit vechea lor rătăcire și botezându-se, au primit legea creștinească.

Domnica, îngrijitoarea bolnavilor.

În ziua de 8 Ianuarie se face pomenirea cuvioasei Domnica, o femeie sfântă, care s'a născut în Cartagina la anul 379, pe vremea împăratului Teodosie cel mare. La vârsta de 18 ani având fierbinte dorință să primească legea creștinească, s'a dus împreună cu alte patru fete la Constantinopol, împărăteasa cetate a răsăritului. Patriarhul Nectarie le-a primit cu multă bucurie și le-a botezat. Domnica a intrat într'o mănăstire, unde și-a petrecut viața în fapte bune, îngrijind mai ales de cei bolnavi. Cu atâta dragoste îngrijea de cei cari sufereau, încât aceștia se simțeau fericiți, văzându-se îngrijiți de dânsa. Ajungând la bătrânețe, Dumnezeu a învrednicit-o să-i spună în vis ziua morții sale. A adormit în ziua de 8 Ianuarie 475, având vârsta de 96 ani.

Sfânta martiră Tatiana.

Tatiana s'a născut în Roma, fiind fiica unor părinți de neam mare. Tatăl său era senator, iar în trei rânduri ajunsese diregător împărătesc (ministru). Era însă creștin, iar pe fiică-sa Tatiana a crescut-o în legea creștinească. Neștiind că este creștin, atât împăratul Heliogabal, cât și Alexandru Sever, urmașul lui, îl prețuiau nespus de mult.

Ajungând față mare, la anul 222 Tatiana a intrat în slujba sfintei biserici din Roma, slujind ca diaconesă și îngrijind de creștinii săraci și bolnavi. Păgânii însă au prins-o și au dus-o legată la împăratul. Acesta, poruncind să o deslege, a dus-o în biserica idolilor păgâni, ca să se închine. Ea însă nu s'a închinat idolilor, spunând, că unul este Dumnezeu adevărat, nevăzut și necuprins și singur acestuia se cade să ne închinăm.

Auzind acestea, împăratul a dat-o soldaților, ca s'o chinuiască.

Mai întâi, fecioara a fost bătută peste obraz, apoi, i-au scos ochii. Ea însă răbda toate chinurile, rugându-se pentru cei cari o chinuiau. Aceștia dintr'odată au simțit că

Il-se cutremură sufletul. Căzând la picioarele Tatianeii au strigat :

— Iartă-ne, slujitoarea adevăratului Dumnezeu, de cele ce ți-am făcut ție !

Judecătorul auzind despre acestea, a arestat pe soldați și le-a tăiat capetele. Pe Tatiana a dat-o apoi în seamă altor muncitori. Au chinuit-o iarăși, spintecându-i carnea cu cleștele și biciuindu-o peste trupul gol. Așa, bătută și chinuită, au aruncat-o apoi unui leu, care însă, în loc să o sfâșie, îi lingeă picioarele.

Tatiana avea un păr frumos negru, iar păgânii credeau că puterea ei stă în părul capului, deaceia au tuns-o și, așa, tunsă, au închis-o într'o biserică idolească. Două zile a stat sfânta închisă în această biserică, iar a treia zi soldații au găsit-o vie, cântând cântece de veselie în cinstea lui Iisus Hristos. Văzând acestea, judecătorul a dat porunca să-i taie capul. În aceeași zi s'a tăiat și capul tatălui ei.

Moartea ei a avut un adânc răsunet în toată cetatea. Mulți păgâni, pătrunși de suferințele și statornicia ei, au primit legea creștinească, botezându-se în numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Creștinii au luat preacuratul ei trup și l-au îngropat în catacombe, adică în locurile acelea de sub pământ, unde ei se adunau ca să-și facă sfintele slujbe. Mai târziu, capul sfintei a ajuns în biserica cea mare din Constantinopol, iar în anul 1517 Neagoe Voevod, domnul Munteniei, l-a adus și așezat în biserica sfintei mânăstiri dela Curtea de Argeș, unde se păstrează până în zilele noastre. Așa apoi, aceste preacinstite moaște, rămășițele unei sfinte de neam și sânge roman, au ajuns pe pământ românesc, între strănepoșii Romanilor de odinioară. Pomenirea ei se face în ziua de 12 Ianuarie.

Neonila, vestitoarea adevărului.

Mare dușman al creștinilor a fost și împăratul Aurel Antoniu, care a domnit la Roma între anii 161 și 180. El a dat porunci, ca toți cetățenii împărăției sale să se închine și să aducă jertfe idolilor. În vremea aceea trei frați din Capadochia, cu numele Elasip, Mestip și Peusip, au făcut o serbare cu ospăț în

cinstea idolilor păgâni, iar la ospăț au chemat și pe bătrâna lor mătușă Neonila, neștiind că ea e creștină.

La masă, Neonila a început a povesti iubiților săi nepoți despre Iisus Hristos, arătându-le frumusețea învățăturilor Lui. Prin cuvinte izvorâte din adâncul inimei buna femeie i-a făcut să înțeleagă, că toată credința în idoli e zădarnică și că singur prin Iisus Hristos poate omul să ajungă la fericire, atât în viața aceasta, cât și dincolo de mormânt. Pătrunși de învățăturile mătușii lor, cei trei frați au lăpădat rățacirea idolească și s'au botezat. Vestea acestei întâmplări s'a răspândit încă a doua zi. Atât cei trei frați, cât și mătușa lor Neonila, au fost aruncați într'un cuptor aprins, unde, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu și-au dat sufletul. Pomenirea lor se face în ziua de 16 Ianuarie.

Agnes cea vitează, mireasa lui Hristos.

O adevărată mândrie a femeilor creștine este sfânta Agnes, martira dela Roma, pe

care o cinstea după vrednicie toate bisericile, atât în răsărit, cât și în apus. Ea a fost mieluseaua sfântă și nevinovată, care cu drag și-a vărsat sângele pentru apărarea cinstei sale și pentru credința ei cea întru Hristos. Era bogată și frumoasă și cu toate că avea numai 14 ani, o mulțime de tineri o cerură în căsătorie. Ea însă nu dorea căsătoria, voind să fie mireasa lui Iisus. Ca și Sinclitichia din Alexandria, era și ea o învățătoare a femeilor, pe cari le îndemna să cunoască pe Hristos și Lui singur să-i slujească.

Ca să-și răzbune asupra ei, tinerii au părât-o judecătorului din Roma, spunându-i, că e creștină. Tocmai pe-atunci s'a început cumplita prigoană a împăratului Dioclețian împotriva creștinilor. Judecătorul a arestat-o și a aruncat-o în închisoare. A doua zi a încercat cu vorbe blânde să o înduplece a părăsi legea creștinească, dar ea cu ne-mai-pomenită însuflețire mărturisia pe Hristos. Văzând acestea, judecătorul porunci să o chinuască, dar ea răbdă chinurile, preamărind pe Dumnezeu. Atunci judecătorul îi spuse, că o va trimite la o casă

de femei desfrânate. Cu fruntea ridicată și făcându-și semnul crucii, ea a răspuns :

— Iisus Hristos este apărătorul și ocrotitorul meu. El nu va lăsa ca să fie pângărit trupul miresei Sale!

Așa s'a și întâmplat. O duseră într'o casă a desfrâului, unde o mulțime de tineri destrăbălați au alergat ca să-și bată joc de dansa. Când însă ajungeau în apropierea ei și o vedeau, citind în ochii ei limpezi nevinovăția și curățenia sufletească, rămâneau ca înlemniți. Un singur tânăr mai îndrăzneț a cutezat să pună mâna pe dansa. Dar atunci, ca lovit de-un fulger, căzu amețit la pământ. Era fiul unui boier fruntaș din Roma.

Agnes îl privi cu milă și făcându-și semnul sfintei cruci șopti o sfântă rugăciune. Când a încheiat rugăciunea, tânărul s'a trezit, făcându-se sănătos.

Atunci toți tinerii, precum și femeile desfrânate, strigară într'un glas: Mare este puterea creștinilor și mare este Dumnezeuul acestei femei!

Agnes le-a răspuns: Domnul și Dumnezeuul meu a trimis pe îngerul Său ca să mă apere, să nu fiu batjocorită!

Însuși conducătorul casei de femei desfrânate văzând acestea, o duse la judecătorul, povestindu-i cele întâmplate. Iar tinerii și femeile, părăsind viața păcătoasă, se întoarseră la dreapta credință și primiră botezul.

Întărâtat peste măsură la auzul acestor știri, judecătorul o osândi să moară prin sabie. Sfântul Ambrosie ne spune, că vederea soldatului, care era însărcinat să o omoare umplu cu multă bucurie pe Agnes. Soldatul o mai întrebă odată, nu cumva vrea să se lăpăda de Hristos? Ea îi răspunse că nu se va lăpăda nici-odată de credința ce a jurat ceresului mire, apoi făcând o scurtă rugăciune își plecă capul și primi lovitura sabiei. Soldatul îi tăie mai întâi sânul, apoi capul. Ochii tuturor celor de față se umplură de lacrimi.

Sfântul și curatul ei trup a fost îngropat în Roma pe strada numită Nomento. Nu peste mult a fost arestată și Emerenția, sora sfintei Agnes și ucisă și ea cu sabia. Acestea s'au întâmplat în 21 Ianuarie, anul 304 dela Nașterea Domnului. Mai târziu, în locul unde a fost casa femeilor desfrânate, s'a zidit o

biserică măreață, sub altarul căreia au fost îngropate oasele sfintei Agnes. Pomenirea ei se face cu mare praznic în această sfântă biserică, precum și în toate bisericile creștinești.

Vevea din Edessa.

Pe timpul împăratului Traian trăia în Edessa un om cu numele Sarvil, care era preot al idolilor și slujitor al necuratelor jertfe. Sora acestuia, Vevea, ascultase adeseori cuvântările cele de Dumnezeu însuflete ale episcopului Varsemeu și astfel sufletul ei se doria către împărăția cea fără de margini a celui răstignit pe cruce. Adeseori își ruga fratele cu fierbinte rugă să părăsească a idolilor rătăcire și să-și ardă păcatele în văpaia cea sfântă a botezului.

Odată, s'a făcut un mare praznic idolesc, la care au luat parte toți păgânii din Edessa și se îmbătară de vinul cel mult ce-l băură. Atunci Vevea își reînoi fierbinta ei rugă către fratele său și îl înduplecă să meargă împreună cu ea la episcopul. Cu multe cu-

vinte din sfânta scriptură și din cărțile înțelepților, cucernicul episcop dovedi lui Sarvil că singur prin Hristos se poate omul mântui. Cutremurat în sufletul său și doritor de pocăință fiind, Sarvil primi botezul, spre marea bucurie a surorii sale.

Vestea acestei întâmplări s'a răspândit ca fulgerul. A auzit-o și Lisie, mai marele cetății, care dăde poruncă să aresteze, atât pe Sarvil, cât și pe Devea. Pe amândoi i-au pus la grele munci, bătându-i cu toiagele și cu săbiile. Ei toate le-au suferit cu răbdare, rămânând statornici în sfânta lor credință. În sfârșit în ziua de 29 Ianuarie, anul 108, după ce mai întâi îi strânseseră într'un teasc, le tăiară capetele. În clipa morții Vevea a strigat fratelui său:

— Bucură-te frate, că mergem la Hristos!

Perpetua și Felicitas.

Acestea au fost două femei creștine, cari au trăit pe la anul 202, în vremea împăratului Septimiu Sever și locuiau în cetatea Cartagena din Africa.

Amândouă erau măritate. Perpetua avea un copil la sân, iar Felicitas era în aşteptarea naşterii. Un bun creştin, cu numele Satur, le învăţase legea creştinească, pregătindu-le pentru baia sfântului botez.

Intr'o bună zi, Firmilian, cârmuitorul Africei, dăte poruncă să fie arestate amândouă, împreună cu tinerii creştini Revocat, Saturnin şi Secundus. Auzind despre aceasta Satur, învăţătorul lor, îşi mărturisi şi el credinţa, ca să fie arestat şi el împreună cu ele. Au fost închişi toţi în casa unui păgân din acel oraş şi ispitiţi în multe chipuri, ca să părăsească legea creştinească. Veni şi tatăl Perpetuei, care era păgân îndârjit şi încercând zadarnic să-şi înduplece faţa ca să părăsească adevărata credinţă, o bătu cu palmele peste faţă. Intr'una din zilele următoare, atât Perpetua, cât şi Felicitas izbutiră să se ducă la Optat, episcopul Cartaginei, ca să primească sfântul botez.

Dar fură arestate din nou şi duse într'o închisoare întunecoasă, unde îndurară neînchipuite chinuri. Singura mângăiere a Perpetuei era copilaşul ei, pe care îl încălzia şi nutria la sân, iar Felicitas acolo, în închi-

soare, născu o fetiță, cu care deasemenea se mângăia în durerile sale. Într'o noapte Perpetua văzu în vis o scară lungă de aur, dar așa de strâmtă, încât nu se putea urca pe ea decât un singur om. De amândouă părțile scării erau săbii și cuțite, așa încât orice pas greșit al celui ce s'ar fi urcat, i-ar fi adus moartea. În partea din jos era un șarpe înfricoșat, cu gura deschisă, ca să apuce pe cei ce ar fi îndrăznit să se apropie de scară. Satur, într'o clipă când șarpele își întoarse capul în altă parte, se urcă pe scară și încetul cu încetul ajunse în vârful ei. De-acolo strigă Perpetuei:

— Te-aștept, iubită soră, dar bagă de seamă, să nu te înghită șarpele!

— În numele lui Isus Hristos, — îi răspunse Perpetua, — șarpele n'o să-mi facă nici un rău!

Într'adevăr, șarpele s'a întins la pământ, iar Perpetua, urcându-se pe scară, ajunse și ea în vârful ei. Și se trezi de odată într'o grădină frumoasă, cu pomi și cu flori de tot soiul, iar în mijlocul grădinei un păstor bătrân mulgea oile. Mulțime mare de oameni, bărbați și femei, erau în jurul păstorului și

cântau un cântec dulce. Când păstorul văzu pe Perpetua, îi zise :

— Fieca mea iubită, bine ai venit!

Apoi îi dete să bea din laptele ce-l mulse, iar în vreme ce sorbia cu nesaț, mulțimea cânta cu acelaș glas: „Amin“.

În dimineața zilei următoare Perpetua povesti celor împreună cu ea închiși visul, zicându-le :

— Să ne pregătim, fraților, căci vom ajunge în curând în fața marelui păstor!

În închisoare au suferit multe și înfricoșate chinuri. Soldații puși de pază le batjocureau cu vorbe de ocară și le loveau cu sbielul peste spate. Însfârșit, au fost duse în fața judecătorului. Nici într'un chip acesta nu le-a putut îndupleca să se lapede de credința lor creștinească. Atât Perpetua, cât și Felicitas, îi spuneau :

— Tu ne judeci în lumea aceasta, dar Dumnezeu te va judeca în cealaltă!

Astfel apoi, au fost judecate amândouă la moarte, o judecată, ce ele au primit-o cu multă bucurie, știind că au să moartă pentru Iisus Hristos.

Imbrăcându-le în haine subțiri, au slobozit asupra lor o vacă sălbatecă. Amândouă au fost luate în coarne, apoi înălțate în aer și aruncate la pământ. După acestea vaca se potoli și nu le mai făcu nici un rău. Ridicându-se dela pământ, ele își îndreptară privirile către ceilalți creștini judecați la moarte, zicându-le :

— Fraților, rămâneți tari în credință și iubiți-vă uni pe alții !

Atunci un soldat, năvălind asupra lor cu sabia, le-a tăiat capetele. Nevinovații lor copilași au fost luați de două femei creștine, cari s'au îngrijit ca să fie creșcuți în legea creștinească. Acestea s'au întâmplat în ziua de 1 Februarie, anul 203. Și se face pomenirea lor în toate bisericile creștinești din răsărit și apus.

Agatha, mândria Siciliei.

În vremea tiranului împărat Deciu trăia în orașul Palermo din Sicilia o tânără și frumoasă fecioară.

Numele ei era Agatha.

Din frageda ei copilărie Agatha a învățat tainele împărăției lui Dumnezeu, slujind cu osârdie lui Iisus Hristos, carele era toată mângăierea și bucuria ei. În adunările creștinilor ea strălucea ca o stea luminoasă, iar în cetatea Palermo chiar și păgânii o laudau pentru purtările ei alese și pentru faptele bune cu cari știa să-și împodobească sufletul.

Comandantul Siciliei în vremea aceea era Cvințian, un om fără frică de Dumnezeu, care primise poruncă de la tiranul împărat Deciu să dea morții pe toți creștinii, cari nu vor părăsi credința lor cea întru Hristos. Acest Cvințian era pornit cu mânie asupra Agathei din pricina că el o ispitise de multe ori la nelegiuite fapte, iar ea, cu ajutorul lui Dumnezeu, se împotriva tuturor ispitelor. A trimis așadar soldați ca să o aresteze și să o ducă la închisoare. În drum către întunecoasa locuință ce i-o pregătise omul cel fără de Dumnezeu fecioara se ruga grăind :

— Iisuse Hristoase, stăpânul tuturor, Tu vezi inima mea și cunoști dorința mea. Tu ești păstorul meu, iar eu mieluseaua Ta. În-predniește-mă să biruiesc orice ispită!

Soldații o duseră în orașul Catania, căci acolo locuia nelegiuitul Cvintian. Înainte de toate el o așază în casa unei femei bogate numită Afrodizia, care, în multe chipuri și cu multe amăgiri, a încercat a o îndemna la viață desfrânată, bine știind, că alunecarea pe calea desfrâului va smulge din sufletul ei și credința cea întru Hristos.

Nici amăgirile, nici darurile cele scumpe n'au putut clăti pe Agatha. Disprețuind ale lumii plăceri, ea spunea Afrodiziei :

— Cuvintele voastre înșelătoare sunt asemenea vântului, petrecerile voastre ca ploaia, iar darurile ca părăiele, cari lovesc casa sufletului meu. Dor love-o, dar, nu vor putea să o clătească, pentrucă este întemeiată pe piatră.

Astfel apoi, Afrodizia o duse la Cvintian, grăindu-i :

— Mai ușor este a înmuia piatra și a prefăce ferul în plumb decât a întoarce pe fecioara aceasta dela Hristosul ei!

Cvintian o închise mai întâi într'o chilie tănuită a casei sale. Câteva zile făcu diferite încercări pentru a o îndupleca la viață

nelegiuită și a smulge din sufletul ei credința creștinească.

— Ascultă sfatul meu cel bun, fectoară, — îi zicea, — și închină-te idolilor. Dacă nu vei asculta acest sfat voi porunci să te chinuiască.

Agatha a rămas neînduplecată. De aceea, Cvintian porunci să o lovească peste obraz, apoi o trimise într'o închisoare întunecată și nesănătoasă. Ea se duse veselă, ca la un ospăț, încredințându-se Domnului său.

Iar a doua zi Cvintian o aduse înaintea judecății sale și poruncind să o desbrace de toate hainele ce le avea, a legat-o de un stâlp, iar soldații au bătut-o cumplit cu sbieciuri de curele. Tiranul îi zise:

— Indreptează gândul tău spre închinarea idolilor, ca să fii vie.

Cu fruntea ridicată și cu ochi senini ea îi răspunse:

— Chinurile acestea mă înveselesc și îmi sunt mult folositoare. Așa cum împlătorii curățesc grâul de pleavă, soldații tăi curățesc sufletul meu, ca să intre în rai!

După aceea a poruncit Cvintian să-i taie sânul. Agatha a răbdat și aceste cumplite dureri, strigând tiranului:

— Om fără Dumnezeu ești tu! Nu ți-aduci aminte, că odată te-ai nutrit la sânul mamei tale? Acum ai îndrăznit a pângări sânul unei fecioare? Te va ajunge pedeapsa Atotputernicului!

Așa, cu sânul tăiat, au aruncat-o iarăși în închisoare. În noaptea aceea Dumnezeu cel sfânt și bun și-a făcut milă cu ea, vindecându-i ranele sânului tăiat.

După patru zile tiranul a adus-o iarăși la judecată, zicându-i:

— Până când te vei împotrivi poruncii împărătești? Închină-te idolilor, ca să nu te supun unor și mai cumplite chinuri.

Răspuns-a fecioara:

— Toate cuvintele tale sunt deșarte, iar porunca împăratului tău nedreaptă. Eu nu mă voi închina decât aceluia, care a tămăduit sânul meu și toate durerile mele!

Cvintian a poruncit să-i descopere sânul și a văzut cu mirare că e pe deplin tămăduit, dar a zis, că aceasta nu s'a făcut prin puterea lui Hristos, ci prin farmece. De aceea,

a poruncit să o pună pe cărbuni aprinși. În timpul când o chinuiau s'a făcut un puternic cutremur de pământ, iar poporul striga asupra lui Cvintian, spunând că el este vinovatul, pentrucă a chinuit pe Agatha. Așa apoi, ea a fost aruncată din nou în închisoare. Slăbită fiind de cumplitele chinuri și-a ridicat mâinile către cer și s'a rugat, zicând :

— Mulțumescu-ți Ție Doamne că m'ai învrednicit a pătimi pentru numele Țău cel sfânt. Deci ascultă-mă în ceasul acesta și primește cu pace sufletul meu !

Și așa rugându-se, a adormit, iar Dumnezeu a primit curatul ei suflet în împărăția Lui cea fără de sfârșit în ziua de 5 Februarie, anul 251. Creștinii au îngropat cu cinste preacuratul ei trup, iar pe sicriul ei au așezat o tablă cu următoarea scrisoare : *Mens sancta, spontaneus honor Deo et patriae liberatio*, — adică, pe românește : *Minte sfântă, cinste de bunăvoie lui Dumnezeu și mântuire țării*. Și se face pomenirea ei în bisericile din Catania și Palermo și în toate bisericile creștinești, căci toată lumea preamărește statornicia ei în dreapta credință.

Sfânta martiră Theodula.

Pe timpul împăraților romani Dioclețian și Maximian, marii dușmani ai creștinilor, — Pelaghiu, comandatul cetății Anazavria, a dat poruncă să fie arestați toți creștinii, iar aceia, cari nu se vor închina idolilor, să fie omorâți. Intre creștinii arestați se afla și o cucernică femeie cu numele Theodula, care cu multă îndrăzneală și-a mărturisit credința în fața lui Pelaghiu.

Acesta la început a încercat cu vorbe blânde să o înduplece a se închina idolilor, făgăduindu-i avere și mărire, dar ea i-a răspuns, că averea și mărirea ei este numai întru Iisus Hristos. Atunci Pelaghia a dat poruncă să o spânzure cu părul capului ei de un copac și să-i străpungă sânul cu frigări înroșite în foc. Dumnezeu a întărit-o însă ea să rabde aceste cumplite chinuri.

Un păgân din cetate, cu numele Elladiu Comentarisiu, văzând acestea, a cerut lui Pelaghiu să-i dea pe Theodula pe mâna lui. Implinindu-i-se cererea, el a făcut cinci piroane de fier și le-a bătut: două prin urechile ei, unul în frunte și două prin sânuri.

Theodula a răbdat toate, iar după chinuire i s'au vindecat dintr'odată rănilile.

Elladiu Comentarisiu a dus-o atunci la casa lui, unde, cu lacrimi în ochi, o ruga să se închine idolilor. Ea i-a răspuns, vorbindu-i despre Iisus cu atâta căldură a sufletului, încât el s'a făcut creștin. A doua zi și-a mărturisit credința în fața lui Pelaghiu, care, cumplit mănindu-se, a poruncit să-i taie capul, iar trupul să i-l arunce în mare.

Tot astfel un alt păgân, cu numele Voitos, cercând să o descreștineze, s'a încreștinat el însuș, iar Pelaghiu i-a tăiat și lui capul. Însfârșit, a fost aruncată Theodula într'un cuptor aprins, unde, laudând și preamărind pe Dumnezeu, și-a dat sufletul. Și se face pomenirea ei în ziua de 5 Februarie.

Fausta, porumbița din Cizic.

În cetatea Cizic trăia o tânără fecioară numită Fausta, fiica unor oameni frunțași și bogați, care încă din vârsta copilăriei a cunoscut legea creștinească. Murindu-i părinții, a rămas orfană la vârsta de treisprezece

ani, iubitoare fiind a adevărului, și-a petrecut tinerețele în post, în sfinte rugăciuni, în fapte frumoase și în citirea cărților bune. Desteia ei s'a răspândit în toate părțile, ajungând chiar și la urechile împăratului Maximian. Acesta îndată a trimis la Cizic pe preotul idolesc Evilasiu, ca să înduplece pe Fausta a sluji idolilor.

Evilasiu a chinuit-o în multe chipuri, iar ea suferia toate chinurile, cântând cântece de veselie, în cinstea lui Iisus Hristos. A suferit cumplite bătăi pe trupul gol, de care minunându-se Evilasiu, a întrebat-o: nu cumva folosește ceva farmece? Fausta a răspuns, spunându-i că sufletul ei nu simte durerile trupului. Apoi i-a povestit viața Mântuitorului, carele a pățimit și murit pentru noi, ca să ne curățească de păcate și să ne deschidă porțile cereștii împărății. Insuflețindu-se de cuvintele fecioarei, Evilasiu a crezut în Hristos, intrând în turma dreptcredincioșilor, iar Faustei i-a dat libertatea.

Atunci împăratul a trimis la Cizic pe Maxim, cel dintâi sfetnic al său, care a arestat, atât pe Evilasiu, cât și pe Fausta, cercând și el să-i înduplece a părăsi credința

creștinească. Zădarnice fiind și încercările lui, a dat-o pe mâna unui om cu numele Eusebiu, ca să o chinuască. Acesta a desbrăcat-o și așa, desbrăcată, legându-i o funie de grumazi, a târât-o pe pământ, apoi i-a străpuns trupul cu piroane. Apoi pe amândoi i-a aruncat într'o căldare cu smoală clocotită. Maxim, sfetnicul împăratului, de față fiind la aceste munci, a simțit un cutremur în sufletul său. Deodată, luminându-se la față, a sărit și el în căldare, strigând: Cred în Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu și mă lapăd de toată rățăcirea idolească.

Astfel, împreună cu Evlasiu și Maxim, tânăra Fausta și-a dat viața pentru Evanghelie. Sufletul ei blând și-a luat sborul, ca o porumbiță curată, către înălțimile luminoase. Pomenirea ei se face în ziua de 6 Februarie.

Dorothea, Calista și Cristina.

Tot întru această zi facem și pomenirea sfintei martire Dorothea, care a trăit pe vremea împăratului Deciu în cetatea Cesarea, cea din Capadochia, slujind neconținut lui

Dumnezeu. Era înțeleaptă foarte, cât numai bărbații cei învățați se puteau asemena cu dânsa. Și toți cei ce o cunoșteau preamăreau pe Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu, a cărui sfântă mireasă era.

Dar Sapriciu, cârmuitorul Capadochiei, auzind de vestea ei, s'a dus la Cesarea și arestându-o a adus-o înaintea judecății sale.

— De aceea te-am chemat, — îi zise, — ca să te închini idolilor, după porunca împăratului.

Iar Dorothea a răspuns:

— Dumnezeu, carele este împărat al cerului și al pământului, acela mi-a poruncit, ca Lui numai să mă închin. Și în multe alte chipuri s'a împotrivit dorinței lui Sapriciu, așa, încât acesta a dat-o soldaților, ca să o chinuască.

Apoi a trimis-o la două femei, cari erau surori și se numiau Calista și Cristina și cari fuseseră pe vremuri creștine, dar se lăpădaseră de Hristos de frica păgânilor. Acestea au îndemnat-o să se supună poruncii lui Sapriciu, iar ea le îndemna pe ele să se întoarcă la izvorul vieții, spunându-le, că Dumnezeu nu voiește moartea păcăto-

sului, ei să se întoarcă și să fie viu. Le-a vorbit cu atâta dulceață, încât amândouă, cu lacrimi în ochi s'au întors la creștineasca credință, închinându-se Dumnezeului celui adevărat.

Cumplit s'a mâniat Sapriciu auzind această neașteptată veste, iar pe Calista și Cristina le-a dat să le ardă în foc. Ele au suferit ale flacărilor chinuri, strigând cu lacrimi:

— Doamne, Iisuse Hristoase, primește pocăința noastră și ne dă nouă iertare!

Iar Dorothea le zicea:

— Duceți-vă înaintea mea, o, surorilor, căci veți fi întâmpinate de cereșul mire!

Calista și Cristina și-au dat sufletul, iar pe Dorothea au legat-o de stâlp și-au bătut-o, apoi i-au ars trupul cu făclii aprinse. În sfârșit, a fost osândită la moarte prin sabie. Ajungând la locul de pierzare, ea se ruga cu glas mare, zicând:

— Mulțumesc Ție, iubitorule de suflete, Iisuse Hristoase, că mă chemi pe mine în raiul Țău și în cămara Ța cea sfântă mă duci.

Apoi, plecându-și capul sub tăișul sabiei și tăiată fiind, sufletul ei a sburat către platurile veșnicei împărății.

Cuvioasa Teodora, împărăteasa răsăritului.

În jumătatea a doua a celui de-al optulea veac s'a făcut mare urajbă între creștini din pricina cinstirii sfintelor icoane. Neînțelegând bine cuvintele dumnezeieștilor scripturi, unii creștini au lăpădat icoanele și le-au scos din biserici, spunând că sunt idoli făcuți de mână omenească. Iar alții au mărturisit dreapta credință, că cinstind sfintele icoane creștinul nu săvârșește idolească închinăciune. Icoanele nu sunt dumnezei, ci ele numai închipuiesc pe Dumnezeu, pe Iisus Hristos și pe sfinți.

La anul 787, pe vremea împărătesei Irina, adunându-se episcopii drept-credincioși la sinod în cetatea Nicea, au statornicit dreapta credință în privința cinstirii icoanelor. Certele însă nu s'au sfârșit, rămânând creștinii multă vreme încă împărțiți în două partide. La anul 842 în fruntea împărăției de răsărit a ajuns Teodora, o femeie cu viață sfântă, care a făcut tot ce i-a stat în putință pentru împăcarea celor învrăjbiți. Cu multă înțe-

lepciune cârmuind împărăția, a umilit pe cei îngâmfați, iar pe fiul său Mihail, care mai târziu avea să ajungă împărat, l-a crescut în dreapta credință. Biserica cea mare din Constantinopol a împodobit-o iarăși cu sfintele icoane.

În zilele bătrânețelor Teodora părăsi strălucirea palatului împărătesc, petrecându-și cealaltă vreme a vieții într'o sfântă mănăstire, rugându-se și săvârșind fapte bune. În ziua de 11 Februarie, anul 867, și-a dat apoi sufletul, primită fiind în împărăția cea fără sfârșit a veșnicului împărat.

Priscilla, Zoe și Fotina.

În ziua de 13 Februarie facem pomenirea sfintelor Priscilla, Zoe și Fotina.

Priscilla a fost soția unui om cu numele Aquilla, bărbat cucernic și cu frica lui Dumnezeu, care a primit învățătura creștinească și botezul dela sfântul Pavel, apostolul neamurilor. El era eismar de meserie, dar după botez s'a făcut un însuflețit propovăduitor al evangheliei. Împreună cu soția sa Pris-

cilla, pe foarte mulți oameni, cărora le lucra, i-a întors la calea adevărului. Adeseori au însoțit pe sfântul apostol Pavel în călătoriile sale. Sfântul Pavel i-a iubit foarte mult, pomenindu-i cu numele în epistolele ce le scria credincioșilor. În vremea împăratului Neron au fost arestați și ei și osândiți la moarte prin sabie. Mai întâi au tăiat capul Priscillei, care până în cele din urmă clipe ale vieții sale lăuda și binecuvânta pe Dumnezeu, doritoare fiind a cereștii fericiri. Cu bucurie și-a dat sufletul și Aquilla, vrednicul ei bărbat, știind că își va vedea iarăși soția pe plaiurile fericirii.

Zoe a trăit pe la anul 400. În tinerețele ei a fost o femeie desfrânată, dar, ascultând învățăturile sfântului și dreptului Martinian a părăsit viața păcătoasă, intrând într'o mânăstire din orașul Dilaim. Aici a trăit în rugăciuni și fapte bune, iar la adânci bătrânețe, Dumnezeu a primit sufletul ei în veșnica Lui împărăție.

În acelaș timp a trăit și cuvloasa *Fotina*, o fecioară curată, care călătorind pe mare și înecându-se corabia în care călătorea, apucând o scândură a ajuns la o stâncă din

mijlocul mării, unde sfântul Martintan își petrecea vremea în post, în rugăciuni și în înfrânarea trupului său. Sfântul i-a dat ajutor ca să scape, apoi, el s'a dus în altă parte. Drept mulțumită că a scăpat cu viața, Fotina a rămas pe stâncă, urmând a trăi în rugăciune și post, până la capătul vieții sale. După moarte, creștinii au dus sfântul ei trup și l-au îngropat în cetatea Cesareea

Apfia, ucenița sfântului Pavel.

Intre femeile cari mult au ostenit pentru încreștinarea păgânilor din Asia mică, cea mai râvnitoare a fost Apfia, care, fusese adusă la dreapta credință prin sfântul apostol Pavel. Împreună cu Archip și Filimon a ostenit și ea prin satele și orașele Frigiei, vestind mai ales femeilor mângâierea cea dulce a evangheliei lui Hristos. Femeile încreștinate ale acestei țări o iubeau ca pe-o soră dulce a lor. Într'o epistolă ce Pavel o scrisese lui Filimon își aduce aminte și de Apfia, trimițându-i apostolească salutare și binecuvântare.

În anul 67 dela nașterea Mântuitorului atât Filimon, cât și Apfia se aflau în orașul Colosse din Frigia, conducând biserica creștinilor din acest oraș. Atunci s'a pornit cumplita prigoană împotriva acelora, cari primiseră cuvântul lui Dumnezeu. Un mare număr de creștini din Colosse au fost arestați, iar între ei și Apfia, împreună cu Filimon. Pentru statornicia lor în credință au fost bătuți cu nutele, apoi îngropați până la brâu în pământ. O mulțime de copii păgâni au fost aduși ca să-i împungă cu ace lungi și să-i batjocorească în tot chipul. În sfârșit, au fost uciși cu pietri. Iar bunul Dumnezeu a primit sufletele lor, ca să le dea multă răsplată în ceruri. Pomenirea sfintei martire Apfia se face în ziua de 19 Februarie.

Fotina samarineana și surorile ei: Anatolia, Fotos, Fotis, Parasehiva și Chiriaca.

Încă în anul cel dintâi al predicării Sale Iisus, călătorind dela Ierusalim spre Nazaret, a trecut prin Samaria, țara Samarinenilor. Ajungând în drumul cetății Sichar, s'o oprit

să se odihnească lângă o fântână ce se numia a lui Iacob, iar pe vecinii Săi i-a trimis în cetate, ca să cumpere merinde. Știm apoi din sfânta Evanghelie, că în timpul când El se odihnea a venit la fântână o femeie, care umplându-și vasele cu apă, a dat să se întoarcă în cetate. Iisus însă a oprit-o, cerându-i apă să bea.

Femeia s'a mirat de cererea lui Iisus, crezând că el e un jidov ca oricare altul, iar Jidovii și Samarinenii trăiau în mare dușmănie. Dumnezeuiescul învățător a învățat-o atunci despre apa cea vie a cuvântului lui Dumnezeu, spunându-i și trecutul ei, așa încât ea a cunoscut, că acela cu care vorbește este proroc. A învățat-o că numai închinăciunea cea izvorâtă din suflet curat este primită înaintea lui Dumnezeu. Înșfârșit i-a mai spus, că El este Hristos, cel cu dor așteptat de toate popoarele lumii.

Auzind acestea femeia și-a lăsat la fântână vasele și s'a dus în cetate, ca să spună tuturor aceluia cu cari se întâlnea, că a vorbit cu Hristos. Mulțime de oameni, alergând la fântână și văzând pe Iisus. L-au chemat în cetatea lor. Vreme de două zile,

cât a stat în cetate, Isus a propovăduit adevărul. Și foarte mulți oameni au crezut întrânsul.

După înălțarea Domnului la cer această femeie s'a făcut uceniță a sfinților apostoli. Botezându-se, a primit numele *Fotina*, care se tâlculește *luminătoare*, pentrucă lumina adevărului a răsărit în sufletul ei. Avea și doi fii, pe Iosif și pe Victor, cari, deasemenea, au primit apa cea sfântă a botezului. S'au încreștinat și surorile ei Anatolia, Fotos, Fotis, Paraschiva și Chiriaca. Impreună cu ele și cu fiul său Iosif, ea a urmat pe sfântul apostol Petru, fiindu-i de mare ajutor în munca lui apostolească. Însfârșit s'au așezat în Cartagena, trăind cu cinste, slujind lui Dumnezeu și propovăduind cu graiul și cu fapta cuvântul adevărului, până pe la anul 66 după nașterea Domnului. Fiul ei, Victor, ostaș fiind, a ajuns la rang înalt. Pentru vitejiile lui într'un rășboiu cu avarii, împăratul Neron l-a numit voevod al Italiei de miază-zi și al Africei de miază-noapte.

Toemai în acel an tiranul Neron a pornit prigoana împotriva creștinilor. Pe Victor l-a încredințat să prindă pe toți creștinii, să-i

chinuiască și să-i omoare, ca pe niște dușmani ai împărăției. Sevastian, comandantul oștirilor din Italia și Africa, știind că Victor e creștin, l-a sfătuit să se supună poruncii împărătești, dându-i voie ca atât el, cât și mama, fratele și surorile lui, să urmeze într'ascuns rânduiala legii creștinești. Victor însă i-a vorbit despre învățăturile lui Hristos cu atâta însufleșire și dulceață, încât s'a făcut și el creștin, primind botezul.

Împăratul Neron, auzind despre acestea, s'a mâniat cumplit. A dat poruncă pentru arestarea lui Victor și a lui Sevastian, mai poruncind, ca toți creștinii din Cartagena să fie aduși la Roma.

Porunca împărătească a fost împlinită. Astfel apoi, Fotina cu fiul său Iosif și cu surorile ei, în fruntea unei mari mulțimi de creștini de toate vârstele, bărbați și femei, nu peste multă vreme au intrat în cetatea împărătească. Au fost arestați și Victor și Sevastian și împreună cu creștinii din Cartagena au fost duși înaintea lui Neron.

Tiranul împărat le-a poruncit să se lapede de Hristos și să se închine idolilor, Fotina însă, cu multă îndrăzneală a răspuns

împăratului, spunându-i că mai bucuros vor răbda cu toții moartea decât să lapede adevărul evangheliei. Aprins de mânie, Neron a poruncit ca tuturor creștinilor să li-se sdrobească încheieturile mânilor cu ciocane. Și în multe alte chipuri i-au mai chinuit, dar Dumnezeu și-a făcut milă cu ei, întărindu-i ca să rabde toate durerile și vindecându-le toate ranele.

Împăratul porunci atunci, ca toți creștinii să fie aruncați în închisoare întunecoasă, iar Fotina cu surorile ei să fie încuiate într'o chilie a palatului său, nădăjduind, că va izbuti să le înduplece la idoleasca închinăciune. A trimis la ele pe însăși fiica sa Domnina, care, stând de vorbă cu minunatele femei, a ascultat toate cuvintele lor. În aceeași zi, s'a făcut și ea mireasă a lui Hristos, încreștinându-se împreună cu o sută de roabe ale sale.

Își poate închipui acum oricine cumplita mânie a tiranului împărat. Fără milă, a dat poruncă slujitorilor ca să omoare pe toți creștinii aduși din Cartagena. Pe Fotina a aruncat-o într'o fântână, ca să se înece. Dar nu s'a înecat. Inotând în apa rece și adâncă,

ea mulțumia lui Hristos, cel ce la fântâna lui Iacob i-a arătat lumina vieții, că a învrednicit-o să pătimească tot într'o fântână. Așa apoi, au scos-o afară și au despotat-o de piele, apoi i-au tăiat sânul. Aceasta au făcut-o și surorilor ei. Și multe alte patimi au suferit sfințele femei, iar în urmă, și-au dat sufletele, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Uciși au fost și Victor, Iosif și Sevastian, pecetluindu-și cu sângele lor credința cea mântuitoare. Iar bunul și milostivul Dumnezeu în veșnica Lui împărăție le-a făcut parte de fericirea, ce o făgăduise Iisus Hristos la fântâna lui Iacob.

Prea-cuvioasa martiră Eudochia.

Mare și nemărginită este mila bunului Dumnezeu față de păcătoșii, cari cu suflet curat și cu înfrângerea inimii se întorc la calea adevărului. Aceasta ne-o dovedește și viața sfintei Eudochia, o fată frumoasă și bogată, care s'a născut într'o cetate a Samariei pe vremea împăratului Traian.

Frumusețea i-a fost însă spre pierzare, căci neîmpotrivindu-se ispitelor diavolești a alunecat încă la vârsta de cincisprezece ani pe cărările păcatelor. Luându-și partea de avere a părăsit casa părintească și s'a dus la Heliopole, marea cetate a Feniciei, unde, închiriindu-și un palat mare și-a petrecut tinerețele în desfrânări. Oamenii cu suflet curat ai acestei cetăți se scârbiau de păcătoasa ei viață.

Într'o bună zi s'a întâmplat să sosească la Heliopole un pustnic cu numele Gherman, care și-a găsit sălaş la o rudenie a sa, tocmai în vecinătatea palatului Eudochiei. Acesta s'a sculat noaptea și a citit cu glas mare sfânta Evanghelie, dorind să-și îndulcească sufletul cu învățăturile celui răstignit pe cruce. Glasul lui puternic străbătea până în palatul Eudochiei, care asculta cu răsuflarea oprită cuvintele nemai auzite ce veniau din casa vecină. În ziua următoare, chemând pe Gherman la sine îi grăi :

— Spune-mi, streine, ce-ai citit astănoapte ?

— Am citit, — îi răspunse Gherman, — despre fericirea ce a gătit-o Dumnezeu ace-

lora cari îl iubesc pe Dânsul și împlinesc poruncile Lui. Apoi îi vorbi despre ziua judecării celei din urmă, când cei drepti vor intra în viața vecilor, iar cei răi în focul cel de veci.

Ascultând cuvintele pustnicului, sufletul Eudochiei a fost cuprins de un adevărat cutremur. Din ochii ei curgeau șiroaie de lacrimi. Smulgându-și părul se văleța și zicea:

— Vai mie, păcătoasa! Eu sunt blestemată și pierdută pe veci!

— Nu ești pierdută, iubită soră, — îi răspunse pustnicul. — Mare și nemărginită este mila Atoiputernicului! Părăsește calea păcatelor, ca să treci pe cărările mântuirii!

Din ceasul acela Eudochia și-a schimbat viața. Dreme de o săptămână a plâns neconținut, spălându-și cu lacrimi fierbinți păcatele. În noaptea cea din urmă a săptămânii a văzut un înger în vis, care, ridicându-o pe aripile sale, a dus-o în raiu. Multime de îngeri s'au adunat în jurul ei și cântau un cântec dulce:

— Deseliți-vă ceruri, că în grădina cea pururea verde a raiului a răsărit o nouă floare!

Trezindu-se din vis s'a îmbrăcat în haine albe și s'a dus la Teodor, episcopul cetății, care, ascultând mărturisirea ei, a primit-o cu nespasă bucurie. Apoi i-a scădat sufletul în baia sfântului botez.

După încreștinare, Eudochia și-a vândut averea, împărțindu-o oamenilor săraci, iar ea și-a petrecut cealaltă vreme a vieții săvârșind fapte bune, rugându-se lui Dumnezeu și mângăind pe cei bolnavi.

Dușmanii legii creștinești au pârât-o însă la Aurelian, cârmuitorul Feniciei, care a arestat-o, cercând să o înduplece a părăsi credința creștinească. Cu multă îndrăzneală ea a răspuns lui Aurelian:

— Nu pot să părăsesc pe Hristos, căci el m'a scos din ghiarele morții și m'a adus la adevărata viață. Dăzând statornicia ei în dreapta credință și ascultându-i cuvintele, Aurelian s'a încreștinat cu toată casa lui.

Incurând însă în Fenicia a fost numit un alt cârmuitor cu numele Vincențiu, un înverșunat dușman al creștinilor. Acesta auzind că Eudochia a încreștinat o mulțime de oameni din Heliopole, a arestat-o, judecându-o la moarte prin sabie. Capul ei s'a

tăiat în ziua de 1 Martie anul 114, iar sufletul ei a sburat la Hristos, care a primit-o ca pe-o mieluşea curată în veşnica Lui împărăţie.

Iuliana, sora cea bună.

În ziua de 4 Februarie facem pomenirea sfintei martire Iuliana, care a trăit pe vremea împăratului Aurelian (270—275), în cetatea Ptolemaida, fiind fiica unor părinţi dreptcredincioşi. Avea un frate cu numele Pavel, care era cetet al sfintei biserici şi pe care păgânii îl arestară, ca să-l chinuiască pentru credinţa lui. În clipa arestării Iuliana şi-a îmbrăţişat fratele, şoptindu-i:

— Du-te, fratele meu cel dulce, căci eu voi ruga pe Dumnezeu ca să nu scadă credinţa ta! Tocmai atunci a sosit împăratul Aurelian în cetatea lor şi dăde poruncă să aresteze şi pe Iuliana. Tânăra fecioară primi cu bucurie pe soldaţii cari o arestară, spunându-le:

— Mă bucur din toată inima, pentru că mă duceţi la fratele meu.

Mărturisindu-și credința și în fața lui Aurelian, acesta dă poruncă să eufunde atât pe Iuliana, cât și pe Pavel într'un cazan cu smoală clocotită. În cazanul acela cei doi frați se îmbrățișară și așa îmbrățișați au răbdat cumplitele suferințe, cântând un cântec dulce în cinstea lui Hristos.

Mare a fost mila Domnului față de ei, căci din cazan au ieșit vii, iar ranele lor s'au tămăduit în scurtă vreme. Atunci Aurelian, mîniindu-se cumplit, a poruncit să ducă pe Iuliana în casa femeilor desfrânate. În mijlocul unui mare număr de femei păcătoase Iuliana se ruga necontenit lui Dumnezeu, laudându-l și preamărindu-l. Iar Dumnezeu a apărut-o ca să nu fie pângărită.

Văzând acestea, împăratul Aurelian a zdrobit fălcile lui Pavel, ducându-l apoi, așa, cu fălcile zdrobite, în fața iubitei sale surori. Neînchipuită a fost durerea ei văzându-și fratele în această stare. Apropiindu-se de el l-a mîngăiat cu dulci cuvinte, spunându-i, că plata lui multă va fi în ceruri, îmbrățișându-l și sărutându-i ranele. Tocmai când erau îmbrățișați se apropiă de ei un soldat și le tăia capetele. Și se face pomenirea lor în ziua de 4 Martie.

Anastasia patriciana.

În zilele împăratului Iustinian, așadar pe la anul 530 după nașterea Domnului, trăia în Constantinopol o văduvă cu numele Anastasia. Fiind ea fiica unor părinți bogați și de bun neam, locuia la curtea împărătească împreună cu alte doamne din oraș, deaceea se numia și patriciană. Scriitorii din vremea aceea ne spun, că era o femeie cu frica lui Dumnezeu, păzind cu de-adinsul toate poruncile Lui. Era cea mai frumoasă femeie din Constantinopol, dar frumusețea ei sufletească întrecea mult cea trupească. Nument n'ar ști să înșire mulțimea faptelor ei bune, ajutoarele împărțite săracilor și mai ales văduvelor năcăjite. Pe cei năpăstuiți și neîndreptățiți îi sprijinea la împăratul. Așa apoi toată lumea o cinstea, atât pentru cucernicia, cât și pentru marea ei bunătate.

Dar împărăteasa Teodora, soția lui Iustinian, se temea, nu cumva bărbatul ei să îndrăgească pe Anastasia, iar pe ea să o părăsească. De aceea împinsă fiind de a pismei răutate a jurat că o va pierde.

Luând cunoștință de mânia împărătesei, Anastasia s'a dus la biserica cea mare din Constantinopol și îngenunchind înaintea sfântului altar se ruga zicând :

— Doamne, iartă pe împărăteasa pentru nedreptatea ce-mi face ! Tu știi, Doamne, că eu nevinovată sunt și că nictodată ale mele gânduri n'au căutat decât cereasca Ta împărăție !

Apoi, urcându-se pe-o corabie s'a dus la Alexandria în Egipt. În apropierea acestei cetăți și-a zidit o sfântă mănăstire, petrecându-și zilele vieții în slujba lui Dumnezeu. A fost și aici o binefăcătoare a femeilor sărace și a fetelor orfane, pe cari le învăța să se închine Aceluia, care este Tatăl nostru al tuturor.

După câțiva ani a murit împărăteasa Teodora, iar împăratul Iustinian se gândia să îndrepteze nedreptatea ce răposata lui soție o făcuse Anastasiei. Avea de gând să o facă împărăteasă. De aceea, a dat porunci să o caute în toate părțile împărăției sale.

Anastasia, auzind de gândurile lui Iustinian, s'a dus în biserica mănăstirii sale și îngenunchind iarăși înaintea sfântului altar

și-a topit sufletul în sfinte rugăciuni, vărsând multe, multe lacrimi. Apoi, ridicându-se și mulțumind Tatălui ceresc pentru toate, zicea în gândul său :

— Dumnezeu îmi va ajuta ca să mă ascund dinaintea lui Iustinian. Iar sufletul împărătesei Teodora va ști că eu am fost și sunt nevinovată.

Zicând acestea, s'a îmbrăcat în haine de sărbătoare și s'a dus în pustia Egiptului, unde, găsind o peșteră, și-a făcut acolo sieși lăcaș, petrecându-și cealaltă vreme a vieții până la adânci bătrânețe în post, rugăciuni și fapte bune și luând numele bărbătesc Anastasiu. Dumnezeu a în cunoștință-o în vis despre ceasul morții, iar ea, împărtășindu-se cu sfintele taine, a adormit în pace, zicând :

— Doamne, în mâinile Tale îmi dau sufletul meu ! Trupul ei a fost îngropat în apropierea peșterii. Creștinii i-au însemnat numele în calendar, socotindu-o ca o pildă a văduviei cinștite. Și se face pomenirea ei în ziua de 10 Martie.

Daria, soția cea credincioasă.

În anul 284, pe timpul împăratului Numerian, trăia în Roma un senator cu numele Poleniu, un înverșunat păgân, cinstitor de idoli. Fiul acestuia, Hrisant, primind dela un prieten al său sfânta scriptură și citind într'ânsa, a aflat adevărul. S'a dus apoi la adunarea creștinilor și s'a botezat în legea creștinească.

Auzind despre acestea tatăl său și cumplit mântindu-se, l-a pedepsit în multe chipuri, dar Hrisant a rămas statornic în credința sa. Atunci i-a adus o fată frumoasă cu numele Daria, poruncindu-i să o ia de soție. Fata era păgână, iar Poleniu credea că ea va smulge din sufletul lui Hrisant dragostea față de Hristos.

Hrisant s'a învoit, dar cu condiția ca înainte de căsătorie să i-se dea voie a vorbi cu Daria, fără să mai fie altceva de față. Rămânând astfel numai cu ea, Hrisant i-a vorbit despre împărăția lui Dumnezeu, îndemnându-o să primească botezul. Daria s'a învoit cu multă bucurie și astfel s'au căsătorit în numele lui Iisus Hristos.

Au viețuit apoi împreună, îndemnându-se unul pe altul la fapte bune și vestind păgânilor cuvântul evangheliei. Trăiau o viață curată și sfântă, cinstiți fiind chiar și din partea păgânilor. Dar Celerin, prefectul Romei, i-a arestat pe amândoi, aruncându-i într'o închisoare întunecoasă. Apoi, nevoind ei să se lapede de credința creștinească, i-a chinuit în multe chipuri, legându-i cu funiile și bătându-i. Insfârșit, scoțându-i afară din oraș a poruncit să-i arunce într'o groapă, adâncă, iar groapa să o astupe cu pietri mari. Astfel, lăudând pe Dumnezeu, cei doi soți și-au dat sufletul în ziua de 19 Martie anul 285. Creștinii au îngropat trupurile lor în catacombe, cinstindu-i ca pe doi luceferi ai dreptei credințe.

Drosida, fiica lui Traian.

În vremea împăratului Traian foarte multe familii fruntașe din Roma s'au botezat în legea creștinească. Așa apoi, nu e mirare că chiar și Drosida, cea mai frumoasă fată a împăratului, a primit învățăturile Aceluia, care din sânurile Tatălui a venit ca să mântuiască lumea.

În vreme-ce tatăl ei se răsboia pe mările Dunării și în Carpați, frumoasa fată de împărat, împrietenindu-se cu câteva fete creștine, se ducea cu ele la adunările creștinilor în catacombe și asculta cuvintele vieții de veci. Când cete de creștini erau uciși, sfâșiați de fiare ori arși pe rug pentru credința lor, ea le culegea oasele ori cenușa, ca să le îngroape creștinește.

Drosida era logodită cu tânărul Adrian, cel mai bun sfetnic al tatălui său. Acesta a încercat să o abată dela legea creștinească, dar încercările lui au fost zadarnice. De aceea s'a plăns lui Traian, care tocmai se întorsese din răsboiu, iar acesta a dat ordin ca cinci fete creștine, tovarășele Drosidei, să fie arestate și date în judecată.

S'a adus o judecată neînchipuit de aspră și nemiloasă. Cele cinci fete au fost aruncate într'o topitoare de aramă. Acolo și-au dat ele sufletul, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu.

Drosida ar fi volt bucuroasă să se topească și ea împreună cu prietenele ei, bine știind că plata ei multă va fi în ceruri. Dar nu era încă botezată.

— Cum mă voi duce la mirele ceresc fără haină de nuntă? — suspina ea în amărăciunea inimii sale. O, împărate al împărățiilor, eu voi părăsi strălucirea împărăției tatălui meu, iar Tu ajută-mi ca să fiu măcar portărița împărăției Tale!

În noaptea următoare s'a visat pe-o câmpie întinsă, împodobită cu cele mai frumoase flori. Cinci mielușele albe pășteau iarba cea fragedă a câmpiei.

— Vezi, scumpa noastră Drosida, îi grătau ele, zimbându-i drăgălaș, unde am ajuns noi! Nu te mai întrista, căci aici vei veni și tu încurând, ca să fii pururi zimbitoare.

Trezindu-se din somn, încă de cu noapte a părăsit palatul. S'a dus în locuri pustii ca să se roage lui Dumnezeu și să se pregătească pentru sfântul botez. Iar după o săptămână s'a dus în catacombe, la adunarea creștinilor.

— Frați și surori, — le zise ea cu lacrimi, — rugați-vă pentru mine, ca să mă învrednicească Dumnezeu hainei de nuntă!

Creștinii făcură multe rugăcuni, iar sfântul episcop Evarist o spălă în apa sfântului botez

și îi împărtăși sfânta pâne. Cu lacrimi în ochi ea primi cereasca hrană, iar creștinii cântară un cântec dulce.

După botez Drosida s'a adăpostit în casa unei femei cucernice. Dar, zdrobită fiind de prea mari suferințe, încă în noaptea acelei zile sufletul ei și-a luat sborul către împărăția cea fără de sfârșit. Creștinii au îngropat sfântul ei trup în catacombe, iar numele i l-au însemnat în catalogul sfinților. Și se face pomenirea ei în ziua de 22 Martie.

Matrona, servitoarea lui Hristos.

În ziua de 27 Martie facem pomenirea sfintei martire Matrona. Aceasta a fost servitoare la o familie evreiască din Salonic, slujindu-și stăpânii cu atâta credință, încât aceștia erau prea mulțumiți cu dânsa. Dar ea sluja și lui Hristos, cercetând adesea biserica creștină și împărtășindu-se cu sfințele taine.

Auzind despre acestea stăpână-sa, care, Evreică fiind ura pe creștini, s'a mâniat cum-

plit și a dat-o pe mâna bărbatului său. Acesta, după ce a bătut-o, a închis-o într'o cămară întunecoasă. Din închisoare o scotea în fiecare zi, poruncindu-i să se lapede de legea creștinească. Ea însă a rămas statornică, bine știind că legea Domnului e mai presus decât viața omului. Bătăia din ziua a patra a fost atât de cumplită, încât Matrona și-a dat sufletul.

Văzând stăpână-sa că a murit, a luat preasfântul ei trup, voind să-l arunce peste zid. Dar aruncându-l, a alunecat și ea și a căzut în adâncime, rămânând moartă și primindu-și în acest chip pedeapsa.

Creștinii din cetate au îngropat pe Matrona în cimitirul martirilor. În cinstea ei s'a ridicat mai târziu o sfântă biserică la Salonic. Sub altarul acestei biserici au fost așezate și moaștele sfintei, iar numele ei a fost însemnat în pomelnicele tuturor bisericilor creștinești.

Maria egipteanca.

În timpul domniei împăratului Teodosiu cel tânăr, pe la anul 400, trăia într'un orașel din Egipt o tânără și foarte frumoasă fată cu numele Maria. Cu toate că era fiica unor părinți creștini, tânăra fată încă dela vârstă de doisprezece ani avea purtări rele și necuviincioase. Pornită fiind către viața desfrânată, într'o bună zi a părăsit casa părintească și s'a dus în marele oraș Alexandria, care este așezat la marginea mării.

Șaptesprezece ani a trăit ea în acest oraș în cele mai mari desfrânări, stricând casele, oamenilor și îndemnând și pe alte fete la viață păcătoasă. Toți oamenii cu bun simț se scârbiau de relele ei purtări, socotind că este o adevărată pacoste pentru oraș.

Odată, fiind la marginea mării, a văzut o mulțime de oameni urcându-se într'o corabie. Întrebându-i: unde se duc, aceștia i-au spus că pleacă la sfânta cetate a Ierusalimului, ca să se închine cinstitei și de viață făcătoarei cruci. Auzind acestea, s'a urcat și ea în corabie, amestecându-se printre călători.

Purtările ei au fost foarte rele și în corabie. Cu privirile ei obraznice și cu înșelătoare cuvinte pe mulți călători l-a împins către alunecuşul păcatului. A ajuns, totuși, la Ierusalim.

În ziua înălțării sfintei cruci s'a dus și ea la biserică, dar cu gândul să-și bată joc de evlavia mulțimei de credincioși ce se duse din toate părțile împărăției romane la sărbătoare. Când a ajuns însă la ușa bisericii, picioarele îi înțepeniseră deodată. Nicidecum nu putea să treacă pragul casei lui Dumnezeu. A mai făcut trei încercări de-a intra în lăcașul cel sfânt, dar toate au fost zadarnice.

Atunci s'a întors în piața orașului. În mărmită de spaimă s'a oprit în dreptul unei case, pe peretele căreia era zugrăvită icoana Maicii Domnului. Cu ochii plini de lacrimi a îngenunchiat înaintea icoanei și bătându-și pieptul s'a rugat, zicând:

— O, maica mea cea dulce, fie-ți milă de mine, păcătoasa și nemernica. Roagă pe fiul Tău să mă învrednicească și pe mine a intra în biserică și a vedea lemnul cel sfânt al mântuirii. Eu voiu părăsi păcătoasa mea viață și mă volu jertfi lui Dumnezeu.

Când și-a isprăvit rugăciunea, uitându-se la icoană i-s'a părut că pe buzele prea-curatei Fecioare s'a întipărit un zimbet dulce. Simțind multă mângâiere în inima ei a plecat din nou la biserica sfântului mormânt și cu multă ușurință i-a trecut pragul. Dăzând crucea Domnului, s'a plecat la pământ și a vărsat multe, multe lacrimi. Iar după sfânta slujbă, s'a întors iarăși în plață, a îngenunchiat în fața icoanei și s'a rugat:

— O, maica Mântuitorului nostru, neprihănită și sfântă fecioară! Păzește-mă și povățuiește-mă în cealaltă vreme a vieții mele, ca să nu mai alunec pe cărările păcatelor!

Atunci i-s'a părut că aude o șoaptă în adâncul sufletul său:

— Dacă vrei să găsești odihnă, du-te și treci în pustia de dincolo de Iordan!

Mai șoptind o sfântă rugăciune, Maria s'a ridicat și a plecat la drum. După călătorie de o zi a ajuns la marginea Iordanului, tocmai în locul unde era pe-atunci o biserică numită a Sfântului Ioan Botezătorul. Intrând în biserică s'a închinat și-a mărturisit păcatele și a primit sfânta cuminicătură. Apoi

până a doua zi s'a odihnit pe pământul gol la marginea râului.

A doua zi, sculându-se și închinându-se, s'a scăldat în râu, apoi, urcându-se într'o luntre, a trecut pe celalalt mal. Ajungând aici a mai îngenunchiat odată și a strigat:

— Iisuse Hristoase, cel ce în apele Iordanului ai curățit păcatele lumii, curățește și sufletul meu de toată spurcăciunea.

Apoi a pornit către pustia nelocuită de oameni, ce se întindea în partea de dincolo de Iordan.

Patruzeci și șapte de ani a trăit în această pustie, singură, fără să mai întâlnească vre-un om. De dimineața până seara se ruga lui Dumnezeu, iar noaptea se odihnea într'o peșteră. Se nutria numai cu poamele sălbatece și cu ierburile câmpiei. Hainele i s'au stricat, iar ea a rămas goală, având să rabde vara arșița dogoritoare a soarelui, iar iarna gerul năprasnic. Trupul ei s'a înegrit de arșiță și de frig.

După patruzeci și șapte de ani s'a întâmplat să treacă în pustie un bătrân și cucernic călugăr, carele era și preot și se numia Zosim. El se dusese în pustie ca să

se pregătească prin multe rugăciuni pentru sărbătoarea Paștilor. Zece zile a cutreerat el pustia rugându-se lui Dumnezeu și cântând multe cântări de pocăință. În ziua a zecea, pe la amiazi, — i-s'a părut deodată că vede o ființă omenească, un trup negru, fugind.

— Oprește-te, om al lui Dumnezeu, — i-a strigat Zosim, — oprește-te, căci nu-ți fac nici-un rău!

— Nu pot să mă opresc, sfințite părinte, — îi răspunse Maria, căci ea era. Nu pot să mă opresc, pentrucă eu sunt femeie și sunt goală.

Atunci Zosim i-a aruncat una din hainele sale, iar Maria, acoperindu-și trupul s'a oprit și s'a plecat înaintea cucernicului preot. Apoi și-a spus povestea vieții, mărturisindu-și toate păcatele tinerețelor și toate suferințele câte le-a îndurat vreme de patruzeci și șapte de ani, în pustie.

— Ți-am mărturisit acestea, cinstite părinte, — îi zise însfârșit, — dar te rog, adu-ți aminte de mine, păcătoasa, în rugăciunile tale. Iar anul viitor să vii în sfânta și marea Joi și să-mi aduci sfânta cuminecătură, ca

să mă mai împărtășese odată cu hrana cea cerească.

În anul viitor Zosim a venit într'adevăr în pustie, aducând într'un vas trupul și sângele Domnului. Maria l-a așteptat la marginea Iordanului și închinându-se cu multă umilință a primit cina cea de taină, murmurând aceste cuvinte :

— Acum slobozește Doamne pe roaba Ta, după cuvântul Tău în pace, că văzură ochii mei pe Mântuitorul...

Apoi, mulțumind lui Zosim, s'a întors în pustie, la peștera unde avea obiceiul să se odihnească noaptea. În dreptul peșterii a mai cântat un cântec în cinstea Preacuratei Fecioare, apoi și-a dat sufletul în mâinile Ziditorului în ziua de 1 Aprilie anul 431.

După un an Zosim, întorcându-se în pustie, a aflat preacinstitul ei trup neputred, dar uscat de arșița soarelui și săpând o groapă, l-a dat pământului. Iar cele întâmplate le-a povestit sfântului Sofronie, patriarhul Ierusalimului, care a scris apoi viața cuvioasei femei, rânduind, ca în toate bisericile creștinești să se facă sfânta ei pomenire.

Fervuta, martira din Persia.

Împăratul Sapor al Persiei a fost un mare dușman al creștinilor. În timpul domniei lui, pe la anul 330, a suferit moarte pentru dreapta credință cuviosul Simeon, episcopul, după care au rămas două surori: una fecioară cu numele Fervuta, iar cealaltă femeie văduvă.

Fervuta era tânără și frumoasă. Împărăteasa Persiei (soția lui Sapor), auzind despre frumusețea ei, a poruncit să o aducă la curtea împărătească. Așa apoi, tocmăi la un an după moartea iubitului său frate, Fervuta cu sora și cu o roabă a ei au fost duse în fața împărătesei.

Cu multe cuvinte amăgitoare împărăteasa a cercat să înduplece pe Fervuta ca să părăsească credința creștinească, spunându-i că atunci o va mărita cu Mauptis, un tânăr și frumos boier al împărăției. Atât Fervuta, cât și sora și roaba ei au declarat însă, că dreapta lor credință e mai prețioasă decât toată strălucirea lumii.

S'a întâmplat atunci că împărăteasa a fost cuprinsă de-o boală grea. Ca să-și răsbune asupra Fervutei, boțerul Mauptis a în-

vinuit-o că e vrăjitoare și că vrăjitorile ei au pricinuit boala împărătesei. Așa apoi Fervuta a ajuns în închisoare împreună cu sora și roaba ei.

Înainte judecătorilor fecioara s'a apărut cu următoarele cuvinte:

— Cum credeți voi, că eu aș putea să fac vrăjitorie? Atât eu, cât și sora și roaba mea, suntem miresele lui Iisus Hristos, care a vestit adevărul, — iar vrăjitoria se face cu ajutorul diavolului!

Însfârșit judecătorii le-au cerut să părăsească legea creștinească și să se închine idolilor, făgăduindu-le că atunci vor scăpa de orice pedeapsă.

— Nu mă tem de pedeapsa voastră, — le-a răspuns Fervuta. Calea în care voi vreți să mă trimiteți știu că mă va duce la fraatele meu Simeon, cel ucis pe nedreptul. Iar noi nu ne închinăm decât unui Dumnezeu, celui nevăzut și necuprins.

Dăzând statornicia lor în credință, judecătorii au osândit pe cele trei femei la moarte. Ele au fost legate de pari, apoi tăiate în două cu fereștrăul. Iar sufletele lor au fost primite în împărăția cerului. Pomenirea lor se face în ziua de 4 Aprilie.

Agapia, Hionia și Irina.

În vremea împăratului Dioclețian trăiau în orașul Tesalonica trei surori: Agapia, Hionia și Irina. Toate trei erau iubitoare de învățătură, îndulcindu-și mereu sufletele cu dumnezeieștile cuvinte ale sfintelor scripturi.

La anul 303 împăratul Dioclețian dădea poruncă să se ardă toate cărțile creștinilor, crezând că în acest chip va nimici învățătura cea mântuitoare a lui Hristos. Cele trei surori luară atunci sfintele cărți și fugiră în munți. Un an au stat ascunse în locuri pustii și sălbatice, dar după un an, soldații trimiși în căutarea lor le-au prins și le-au dus legate la Dulcețiu, mai marele cetății Tesalonica.

Acesta, neizbutind a le îndupleca la închinăciune idolească, le-a osândit la moarte prin foc. Cu multă bucurie surorile au primit cumplita osândă, știind, că pentru satornicia lor în credință vor primi multă răsplată în ceruri. În ziua de 16 Aprilie, anul 304, au fost aruncate în foc, iar sufletele lor au sburdat la Hristos.

Filipia, mama cea bună.

În zilele împăratului Antoniu a fost arestat și un tânăr creștin din Perga cu numele Teodor, care nu voia să se închine idolilor păgâni. Împreună cu alți tineri, mai marele cetății Perga a supus și pe Teodor celor mai cumplite chinuri. Însfârșit, chemând pe Filipia, mama tânărului, i-a zis: .

— Învață pe fiul tău să se închine idolilor, căci dacă nu, vei rămânea fără el!

— Niciodată nu va face fiul meu această nelegiuire, — îi răspunse îndurerata mamă. El este ostașul lui Hristos și lui singur îi slujește!

Atunci mai marele cetății a dat soldaților poruncă să răstignească pe Teodor pe cruce. Văzând patimile fiului său, Filipia plângea în preajma crucii, rugându-se și zicând:

— O, Maică preacurată, care ai stat lângă crucea fiului Tău preasfânt, ajută-mi ca să port durerile acestea!

Iar fiului său îi zicea:

— Nu te întrista, dulcele meu fiu, căci după aceste trecătoare suferințe vei primi răsplata cea neperitoare!

Când Teodor își da suflarea cea din urmă un soldat s'a apropiat de Filipia, ca să-i taie capul. Ea l-a primit cu multă bucurie, zicându-i :

— Aceasta e și dorința mea, iubite frate, să ajung cât mai curând la prea-dulcele meu fiu!

Și plecându-și capul, primi lovitura sabiei. Pomenirea ei se face în ziua de 21 Aprilie.

Alexandra, soția lui Dioclețian.

Tiranul împărat Dioclețian a arestat și pe sfântul, marele martir Gheorghe, pe care l-a supus celor mai mari chinuri, crezând că va putea să-l înduplece la idoleasca închinăciune. Toate străduințele lui au fost însă zădărnice, căci Gheorghe a rămas statornic în credință. Mulți păgâni, văzând această statornicie, s'au întors la legea lui Hristos.

În ziua cea din urmă a chinurilor a fost de față și împărăteasa Alexandra, care în adâncul sufletului se scârbea de tirănia bărbatului său. Văzând pe Gheorghe legat de

un stâlp și întristându-se pentru suferința ce era întipărită pe fața lui, dintr'odată ea a strigat :

— Mare este Dumnezeu creștinilor !

Apoi, îndreptându-se spre Dioclețian, îi zise :

— Sunt creștină și eu, împărate ! Cred și eu, că Iisus Hristos este fiul lui Dumnezeu, iar închinăciunea idolească este nebunie !

Auzind acestea și cumplit mâniindu-se, împăratul a poruncit za atât Gheorghe, cât și Alexandra, încă în dimineața zilei a doua să fie tăiați cu sabia. Au fost aruncați apoi amândoi în închisoare, împreună cu alți creștini. Toată noaptea creștinii au petrecut-o în sfinte rugăciuni și cântând cântările sfintei liturghii. Un preot creștin, care se afla în închisoare găsimd puțină apă a botezat pe Alexandra.

— Mulțumescu-ți Ție Doamne, Iisuse Hristoase, zicea sârmana femeie, că m'ai învrednicit acestui dar mare. Primește pocăința mea și întărește-mă, ca să pot răbda toate chinurile !

Durerile ei au fost însă atât de mari, încât zdrobită fiind de cumplitele suferințe,

încă în noaptea aceea și-a dat sufletul. În dimineața zilei următoare soldații au găsit pe sfântul Gheorghe rugându-se la căpătâiul ei. El i-a primit cu bucurie și s'a dus ca să-și plece capul sub tăișul sabiei. Sfântul trup al Alexandrei creștinii l-au îngropat cu cinste. Pomenirea ei se face în ziua Sfântului Gheorghe, la 23 Aprilie.

Sfânta martiră Zoe din Atalia.

Un vestit boier cu numele Catal din cetatea Atalia în Asia mică și-a cumpărat mai mulți robi, între cari și pe creștinul Esper cu soția sa Zoe și cu fiii lor Chiriac și Teofil.

În casa lui Catal aceștia au avut o purtare foarte bună, căci, creștini fiind, își împlineau toate datoriile, neuitând de datoria de-a sluji și împăratului ceresc.

Se întâmpla adeseori ca stăpânul lor să aducă jertfe idolilor, iar din carnea rămasă dela jertfe să pregătească mâncare pentru robi. Ei însă nu se atingeau niciodată de aceste mâncări, ei mai bucuos mâncau numai pâine și apă, ori alte mâncări, neatînse de jertfa idolească.

Zoe învăța mereu pe iubiții săi fii, îndemnându-i să fie oameni cinstiți și statornici în credința cea mântuitoare. Ea a încreștinat prin cuvintele ei multe femei roabe din cetate.

După vre-un an soția lui Catal a născut un fiu. Catal atunci a poruncit să se facă un prânz mare, cu mâncări din carnea jertfită idolilor. A trimis și familiei lui Esper carne și vin, dar nici el, nici Zoe și nici cei doi fii n'au vrut să se atingă de aceste mâncări.

Atunci Catal, chemându-i înaintea lui, i-a întrebat:

— Doi nu vă bucurați de nașterea fiului meu?

— Ne bucurăm, stăpâne, — răspunseră Esper și Zoe, dar nu putem gusta din aceste mâncări, pentrucă noi credem în Iisus Hristos!

Nici nu se poate povesti mânia ce a cuprins pe Catal la auzul acestor cuvinte. Le-a poruncit să se lapede de Hristos, spunându-le că el nu poate suferi la curtea sa oameni cu astfel de credințe. Ei însă au rămas statornici.

Atunci Catal a poruncit să desbrace pe cei doi tineri și să-i bată pe trupul gol, până la sânge. Zoe a fost de față la această cumplită bătaie. Plângând cu lacrimi, îmbărbăta pe cei cari suferiau, mulțumia lui Dumnezeu și zicea:

— Doamne, Dumnezeule, îți mulțumesc că ai făcut parte fiilor mei să pătimească pentru unul născut fiul Tău!

Cei doi tineri sufereau loviturile, cântând un cântec îngeresc.

Catal a poruncit să bată și pe Esper și pe Zoe, dar și ei au suferit bătăile cu multă răbdare.

Înstârșit, văzând că toate încercările de a-i abate dela dreapta credință sunt zadarnice, tiranul a poruncit să-i arunce într'un cuptor fierbinte. Acolo în cuptor, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu s'au topit acești sfinți martiri, pe vremea împăratului Adrian în ziua de 2 Mai. Iar Iisus Hristos a primit sufletele lor în împărăția cea fără de sfârșit.

Maura din Penapion.

În satul Penapion din Thebaida trăia un ceteș creștin cu numele Timotei, care se căsătorise cu o tânără creștină, numită Maura. Amândoi cu multă însufleșire propovăduiau poporului cuvintele sfintei scripturi.

Dar împăratul Dioclețian dete porunca să se oprească propovăduirea legii creștinești, iar creștinii să se închine cu toți idolilor. Atunci păgânii au prins pe Timotei și i-au dus legat la Adrian, cârmuitorul Thebaidei.

Acesta l-a poruncit să-i aducă toate cărțile sfintei scripturi ca să le ardă, iar el, să se închine idolilor.

— Cărțile sfinte sunt copilașii mei, — îi răspunse Timotei. Cine își dă copilașii de bună voie pierzării?

Atunci mâniindu-se Adrian a poruncit soldaților să aducă două fiere ascuțite și să scoată cu ele ochii lui Timotei.

— Iată, ți-ai pierdut lumina ochilor, — îi zise Adrian.

— Ochii trupului meu au văzut multe lucruri rele, — îi răspunse Timotei, — de aceea

nu mă supără pierderea lor. Iar ochii sufletului meu nu poate să mi-i scoată nimeni!

Adrian acum a poruncit să aducă înaintea lui pe Maura, care a și venit, împodobită cu toate podoabele femeiești și îmbrăcată cu haine scumpe. Iar Adrian a înduplecat-o să roage pe bărbatul său să se lapede de Hristos, căci numai în acest chip va scăpa de moarte.

Lăsându-se amăgită de tiranul Adrian, tânăra femeie și-a îndemnat bărbatul să se supună poruncii împărătești ca ea să nu rămână în floarea vieții văduvă. Timotei i-a răspuns cu dulci cuvinte, vorbindu-i despre răsplata pe care o vor primi dela Hristos cei ce sufer pentru dreptate.

— Iartă-mă, iubitul meu soț, — a strigat atunci Maura, — că m'am lăsat ispășită de plăcerea vieții. Iar lui Adrian i-a zis :

— Nu pot opri pe bărbatul meu în drumul către viața cea nemuritoare!

Adrian credea că Maura, văzând că nu-și poate scăpa bărbatul dela moarte, s'a socotit să moară împreună cu dânsul. De aceea, i-a grăit iarăși :

— Nu te supăra Mauro, că nu vei purta multă vreme soarta văduvei. Eu te voi mărita cu un căpitan al meu, ca să te desfătezi cu dânsul din dulceața acestei vieți.

— Nădejdea mea este Iisus Hristos, îi răspunse Maura. El este mirele și Mântuitorul meu!

Mâniindu-se Adrian, a poruncit să-i smulgă părul capului, apoi să-i taie degetele mânilor și înșfârșit să o arunce într'o căldare cu apă clocotită. Maura a răbdat toate aceste chinuri cu multă statornicie.

A venit și mama Maurei, care a rugat-o să se închine idolilor și să-și mântuiască viața. Dar zadarnice au fost și stăruințele ei.

Atunci Adrian a poruncit soldaților să răstignească atât pe Timotei, cât și pe Maura, cu fața unul spre altul.

În timpul cât au fost răstigniți, cei doi soți se mângăiau și îmbrăbătau. Așa, răstignită, cum era, deodată Maura a fost răpită de somn și a visat că un înger apropiindu-se de ea a ridicat-o și a dus-o în înălțimea cerului. Acolo era un scaun, iar pe scaun haine frumoase și o cunună de aur.

— Ale cui sunt acestea? — a întrebat ea pe înger.

— Sunt răsplătirile suferințelor tale și ale bărbatului tău, — îi răspunse îngerul.

Trezindu-se, a povestit lui Timotei visul, zicându-i:

— Iubitul meu soț, să ne întâlnim în rai!

— Amin, îi răspunse acesta. Și amândoi își deteră sufletul în ziua de 3 Maiu anul 286.

Cuprinsul.

	<u>Pagina</u>
Cuvioasa Apolinaria	3
Sinelitichia, învățătoarea femeilor	6
Potamiana, martira cinstei femeiești	8
Domnica, îngrijitoarea bolnavilor	11
Sfânta martiră Tatiana	12
Neonila, vestitoarea adevărului	14
Agnes cea vitează, mireasa lui Hristos	15
Devea din Edessa	19
Perpetua și Felicitas	20
Agatha, mândria Siciliei	24
Sfânta martiră Theodula	30
Fausta, porumbița din Cizic	31
Dorothea, Calista și Cristina	33
Cuvioasa Teodora, împărăteasa răsăritului	36
Priscila, Zoe și Fotina	37
Apfia, ucenița Sf. Pavel	39
Fotina samarineanca și surorile ei	40
Prea-cuvioasa martiră Eudochia	45

Iuliana, sora cea bună	49
Anastasia, patriciana	51
Daria, soția cea credincioasă	54
Drosida, fiica lui Traian	55
Matrona, servitoarea lui Hristos	58
Maria, egipteanca	60
Fervuta, martira din Persia	66
Agapia, Hionia și Irina	68
Filipia, mama cea bună	69
Alexandra, soția lui Diocețian	70
Sf. martiră Zoe din Atalia	72
Maura din Penapion	75

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cine „Astra“ îndrăgește,
Mintea, inima 'ntărește.
Steagul „Astrei“ pe-unde trece,
Azi, în ceasul unsprezece,
Inima ne-o 'nviorează —
Și îi dă un crez, să crează!
Toți cu „Astra“ mândră 'n horă,
Spre slăvita auroră!

Ultimele numere ale „Bibliotecii populare“ sunt următoarele:

Nr. 198. „Calendarul Astrei“ pe anul 1933, redactat de *Horia Petra-Petrescu*.

Nr. 199. *Ioan Pop-Reteganul: Odinioară și acum. Amintiri din copilărie*. Cu o introducere de *Horia Petra-Petrescu*: Cine a fost Ioan Pop-Reteganul.

Nr. 200. *Holberg: Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala*. Comedie în 3 acte. După Holberg, de *Horia Petra-Petrescu*.

Nr. 201. *Victor Popa: Poezii populare și chiuituri din Țara Oltului*.

Nr. 202. *Septimiu Popa: Flori din grădina raiului*. Femei sfinte în biserică lui Hristos. — Va urma:

Dr. Sabin Opreanu: Geografia României.

Datorințele bunului Român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra” ?

Este cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea ?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii.

— 2. A înființat o *bibliotecă centrală* în Sibiu.

— 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărance române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferințe* populare la sate și la orașe.

— 5. A înființat *cursuri* pentru *analfabeți* (neștiutori de carte).

— 6. A înființat *bănci populare și cooperative*.

— 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*.

— 8. A tipărit revista „*Transilvania*”.

— 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci populare* la sate.

— 10. A ajutat construirea de *Case naționale*.

— 11. Ajuta tipărirea unei biblioteci pentru cărturarii cu școală mai mare (de către Secțiile „*Astre*” din Cluj).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun ?

Să se înscrie membru la Asociațiune (membru fondator 1000 Lei, membru pe viață 500 Lei, membrii activi 50 Lei).